

Fiurerio kalba Miunchene

Partijos draugai, partijos draugės! Vokiečių tautiečiai!

Aš vėl kelioms valandoms atvykau čia pagal seną paprotį su jumis, mano pirmieji šaliminkai ir kovos draugai, pasikalbėti ir pagerbti tuos, kurie tada sudėjo didžiausias aukas, kokinės jie galėjo sudėti, už mūsų judėjimą ir tuo būdu už Vokietiją.

Kai aš paskutinių kartą čia i jūs kalbėjau, mano senieji partijos draugai, galėjau kalbėti jausdamas pergalę, kaip vargu kada nors bet koks mirtingasis prieš mane. Ir nepaisant to, tada mane gulė sunčius rūpesčiai, nes man buvo aišku, kad už šio karo reikia ieškoti tokijų kurstytoju, kurie visada gyveno tautų prekyba: tarpautiniai žyda! Aš nebūciau nacionalsocialistas, jeigu aš kada nors būčiau nutoles nuo šio supratimo. Mes jū pėdās sekėmėtiečiai daug metų, mes pirmą kartą moksliskai planingai šią problema išaiškinome visiems laikams ir teisingai supratome žodžius vieno didelio žydo, kuris pasakė, kad rasinės klausimas esas raktas į pasaulio istoriją. Mes taip pat gana gerai žinojome, ir aš, visų pirma, žinojau, kad už šiu ivykių žydai buvo stumiamojai jėga ir kad, kaip paprastai istorijoje, pugalviai buvo tie, kurie buvo pasiruošę juos užtarti.

Mes ši pavojų, kaip stumiamają jėgą, pirmą kartą pažinome mūsų viadus kovoje. Mes turėjome prieš save šią juodai raudoną koaliciją, ši veidmainystės, piktos religijos išnaudojimo mišini, iš vienos pusės, ir kapitalo interesus — iš antros, — ir galu gale iš tikruju žydiškai marksistinius tikslus. Mes su šia koalicija viduje per kietą kovą galutinai susidorojome. Dabar šis priešas stovi prieš mūs iš užsienių, juo jis yra inspiratorius pasaulinės koalicijos prieš vokiečių tautą ir prieš Vokiečių Reichą.

Jis pradžioje išstumė Lenkiją, o vėliau Prancūziją, Belgiją, Olandiją ir Norvegiją panaudojo savo tarnybą. Angliai, suprantama, čia buvo stumiamoji jėga. Bet kas buvo suprantamiau, kaip tata, kad vieną dieną prieš mūs tos taip pat valstybę, kurioje ši žydiška dvasia aiškiausiai viešpatauja: Sovietu Sąjunga, kuri yra didžiausias žydu tarpas. Tuo tarpu laikas patvirtino tai, ką mes nacionalsocialistai čia jau daug metų tvirtinome; tai yra iš tikruju valstybę, kur išskersti visi tautiniai intelligentai ir teliko jėga suproletarių bedvasiai žemesnės rūšies padarai, virš kurių iškyla milžiniška žydu komisarių organizacija, kuri iš tikruju yra vergu laikytoja. Zmogus, kuris, atrodo, valdė šią valstybę, yra ne kas kitas kaip irankis šiu visagalių žydu rankose ir kad, jei Stalinas matomas ivykių scenoje, už jo bet kuriuo atveju stovi Kaganovičius ir visi tie žyda, kurie dešimtimis tūkstančiu išsišakojo šioje milžiniškoje valstybėje.

SSSR pasiruošmai pulti Vokiečių

Kai aš praėjusiais metais tada čia i jūs kalbėjau, mane jau slėgė nuovoka išsvystymo, kuris nebe galėjo būti blogai išaiškintas. Kai mes kaip tiktais žygiamome į Vakarus, Sovietų Rusija jau pradėjo žygi Rytuose. Vienu metu Rytprūsiuose stovėjo mūsų trys divizijos, kai tuo tarpu Rusija Pabaltijyje turėjo sumobilizavusi 22 divizijas. Ir tai stipriai mēnuo po mėnesio. Tai nuo mūsų nebuvo pa skėpta, beveik kas mėnesį mes galėjome pakankamai nustatyti,

kur, kaip ir kada žygiamo kiek vienas paskiras junginys. Su tuo susijęs buvo milžiniškas darbas mūsų Rytų sienose, kuris taip pat negalėjo likti nepastebėtas. Per kelių mėnesius buvo pradėti statyti ir iš dalies paruošti ne mažiau kaip 900 aerodromų. Galima buvo suprasti, kurių tikslui vyksta tokis milžiniškas, prašokas bet kuri jisivaizdavimą telkimasis rusų oro pajėgų. Greta su tuo ēo kariuomenės perkėlimas prie mūsų sieros ne tiktais iš Rusijos vienos, bet taip na iš šios pasaulinės valstybės Tolimųjų Rytų. Divizija vieto diviziją. Pagaliau ju buvo per šimtą, po to 120, 140, 170 divizijų ir dar ne galas.

Su šiuo slegiančiu supratimu aš tada nukvietiau Molotovą į Berlyną. Jūs žinote Berlyno pasikalbėjimų rezultatą? Jie neleidžia nė kiek abejoti, kad Rusija buvo nutarusi pulti vėliausiai ši rudeni, bet, galimas daiktas, jau vasara. Jis reikalojo, kad mes patys, aš pasakyčiau, taikinčiai atidarytume vartus žygiamimui. Aš nesu iš tužmonių, kurie imituojia tam tikrus gyvulius, ieškančius savo pačiu skerdikų. Todėl aš tada ir su Molotovu Berlyne greitai atsišvainiai. Man buvo aišku, kad burtau yra mesti ir kad mums tenka žengti sunkiausią žingsnį. Tai dėl Rusijos veiklos, visu pirmu, Balkanuose pasitvirtino tokiu pogrindiniu griaunamu darbu, kuri mes juk iki soties pažinome Vokiečių. Visur bolševiku agentai, visur kiršinėlis ir sąmyšis, kurio po trumpo laiko jau nebenorėjo ir visiškai nebegalėjo paslėpti. Taip pat pas mūs iš naujo prasidėjo bolševikinė propaganda. Ji, žinoma, nebuvo sėkminka, nes tuo tarpu jau buvo pasireiškęs nacionalsocialistinio darbo stiprumas.

Pagaliau atėjo momentas, kada rusų pasiruošimo pabaiga buvo matoma iš to, jog, išskyrus viena

kitą diviziją Maskvoje, kurios, matyt, buvo laikomos kaip irankis prieš savo tautą, ir kelių divizijų Rytuose, nebebuvo nieko, kas nebuvu Vakaruose. Ir prie viso šito Serbijoje, Rusijos sukurstytoje, prasidėjo žinomas sukiliimas, bolševiku agentų pučas, anglų emisarų suruoštas, ir kartu pagalbos paktas tarp Rusijos ir Serbijos. Tada ponas Stalinas buvo išsitikinės, kad jau šis karo žygis, gal būt, užtrukus mūsų metus ir kad greit ateis momentas, kada jis pasirodys ne su ginklais ir medžiagomis, bet su savo visomis žmonių atsargomis. Bet šiandien aš galu jums pirmą kartą pasakyti: buvo dar daugiau, ką mes buvome išmokę.

Iš to aš pasidariau svarbiausias išvadas. Pirmoje — atpalaudojant mūsų pietryčiu sparną. Aš tik galiu pasakyti, kad šiandien, žinodami kas įvyko, turime iš tikruju būti dėkingi Mussoliniui, kad jis jau 1940 m. įsiveržė į šią pūliuoną. Aš nesu iš tužmonių, kad priešas imasi priemonių, iš savo pusės pulti, jeigu bus reikalus pradėti karą prieš 24 valandas. (Triukšmingas pritarimas).

Birželio viduryje pasireiškė grasinamieji ženklai ir antroje birželio pusėje nebegalėjo būti jokios abejonės, kad čia tėra kluasimai savaicijai, o, gal būt, dienai. Taip aš birželio 22 d. įsakiau jau pradėti iš mūsų pusės. Patikékite, mano senieji partijos draugai, tai buvo sunkiausias pasirūpinimas per visą ligšiolinį mano gyvenimą, pasirūpinimas, kuris, aš žinojau, mus įvels į labai sunkią kovą, iš kurios vis dėlto aš tikėjaus, kad šansai laimeti buvo juo didesni, juo greičiau mes užbėgsime už akių kitam.

Fiurerio kalba Miunchene

ovacijos). Nes kas nuo Rytprūsių sienos nušurmavo iki 10 kilometrų nuo Leningrado, tas taip pat gali ir tuos 10 kilometrus iki Leningrado į miestą žygioti. (Vėl prasiveržia entuziastingų ovacijų Fiureriui audra).

Bet to nereikia. Miestas yra apsuptas. Jo niekas nebeligebės ir jis pateks į mūsų rankas. Ir kada sakoma: „Tik kaip gruvėsiu krūva“, — aš neturi jokių interesų Leningrado mieste, bet tikai noriu sunaikinti Leningrado pramonės centrą. (Audringas pritarimas).

Jeigu rusams patinka sprogdinti savo miestus, tai jie, gal būt, tik tai mums sutapo daug darbo.

(Vėl triukšmingas pritarimas). Prestižo veiksny, kartuoja, pas mus iš viso jokio vaidmens nevaidina. Jeigu kas nors, pavyzdžiu, sako: „Kodėl dabar mes nebežygiuojaime?“ — Nes tarpais lyja arba sninaga, arba, gal būt, mūsų keliai dar nevisai paruošti! Šio žygiavimo tempą nustato ne tie nuostabūs britų strategai, kurie nustato savo pasitraukimą tempą, bet nustatome tiktais mes. (Audringis bravo šauksmai). Ir antra: okupuojamas priešo ginklavimo ir maitinimo pagrindu. Taip pat ir čia mes žygiuosme planingai! Kartais pakanka sunaikinti tiktais vieną įmonę, kad sužalotum labai daug įmonių.

Didžuliai bolševiku nuostoliai

Jeigu aš sutrauktai norečiau peržvelgti šio karo žygio laimėjimus, tai belašvių skaičius dabar siekia lygiai 3,6 milijonus, vadinti, 3.600.000 belaisvių. Ir man nereikia, kad čia ateitų anglų pusgalvis ir pasakytu, kad tai esą nepavirinta. Jeigu bet kuri vokiečių karinė istaiga ką nors suskaite, tai taip ir y. (Audringas, minute užtrunkas pritarimas).

Tarp vokiečių karininko ir britų biržos maklerio vis dėlto yra esminis skirtumas. (Vėl audringas pritarimas).

Taigi, tas lygias teisinga, kaip ir mūsų daviniai apie prancūzų ir anglų belaisvius.

Juk patys anglai labai gerai žino, nes jie seniai nori pasirūpinti savo belaisvius. Jeigu aš iš vienos pusės matau 3,6 milijono belaisvių ir žūriu tik Pasaulinio karo salę, tai tą atitinka mažiausiai tokį pat žuvusių skaičių. Ponui Staliniui būtų blogas ženklas, jeigu jo žmonės dabar ne tiek narslai kovotų, negu Pasaulinio karo metu; priešingai, jie kovoja iš dalies iš baimės ir iš dalies su gyvulišku, fanatišku beprotiškumu. Jeigu aš tarsi, kad Rusijoje, panašiai, kaip pas mus, vienam žuvusiam tenka 3-4 sužeistieji, tai gausiu skaičiu, kuris reiškia absolютų netekimą mažiausiai 8-10 milijonų žmonių, ir tai be lengvai sužeistų, kurie, gal būt, dar pasveikti galės būti panaudoti. Mano partijos draugai, iš to nepagis jokia pasaulio armija, taip pat ir rusų armija! (Ovacijų audra) senieji partijos draugai aš sako į ši Fiurerio konstatavimą. Kai Stalinas staiga sako, kad mes netekę 4,5 milijono vyru, o tuo tarpu

Rusija pasigenda tiktais 378.000 vyru — ir tai galėtų būti tik belaisviai — 350.000 užmuštu ir mili Jonas sužeistų, tai tegalima paklausti: tad kodėl rusai bėgo pustantro tūkstančio kilometrų, jeigu jų milžiniškos kariuomenės masės teturi tik pusę tu aukų, kurias tu rejomė mes?

Iš tikruju, jau yra gana žydiška tai, ką šis Kremliaus valdovas čia pateikia apie save. Be to, belaisviai pamažu artės prie europinių laukų. Ten mes juos naudinėjame panaudosime gamyboje, ir bus pamatyta, kad ju esama ne 378.000, o tikrai 3,6 milijono.

Medžiaga, kurią mes per tą laiką pačiame, yra neapskaičiuojama. Iki šiol palimta daugiau kaip 15.000 lėktuvų, daugiau kaip 22.000 tankų, daugiau kaip 27.000 patrankų. Tai iš tikruju milžiniškas medžiagos kiekis. Visa pasaulio pramonė, išskaitant ir mūsų vokišką, ta medžiagą galėtų tik palengva pakelis. Mūsų demokratų pramonė, šiaip ar taip, per artimiausius metus jos nepakeis! (Triukšmingas pritarimas).

Dabar aš kalbésiu teritorijų klausinu. Iki šiol mes užémame 1.670.000 kvadratinį kilometrų. Tai sritis, kuri yra tris ar keturis kartus didesnė už Prancūziją ir apie penkis kartus didesnė už Angliją. Toje srityje yra 60%—70% visų pramonės įmonių ir visų žaliavų, kuriomis disponuoja Rusija. Aš tikiuosi, kad artimiausius laikus mes galėsime imtis dar poros tolesnių žygii, kuriais mes jiems lėtai, bet tikrai atkirsime gabala po gabalo.

Pagarba didvyriškajam vokiečių kariui

Jei dabar kas sako: „Taip, tačiau tie žmonės puikiai žino, koks yra mano lo ko mastas!“ Prancūzijos mes nugalėjome lygai per šešias savaites; okupuotoji sritis yra tik maža dalis to, ką mes esame užkariau Rytuose. Arba vėl atsiranda žmogus ir sako, jog mes laukėme, kad mes tatai atlikume Rytuose per pusantro ménėsio.

Garinčias žaibo karas! Bet, vis dėlto, reikia žygioti! Ir pastangos, kurias mūsų pėstininkai čia yra atlikę, atlikę žygiuse, yra pasaulinės istorinės svarbos, iš viso yra vienintelis atsitikimas. (Šiuos Fiurerio žodžius palydėjo triukšmingas pritarimas). Savaime suprantama, jei iš Duenkircheno traukiama į Ostendę ir paskui į Ostendės traukiama atgal į Duenkircheną, tai tatai atlikti lengvai, ta pripažistu. Tačiau jei nuo Vokiečių sienos nužygiuojama į Rostovo, ar į Krimo, ar į Lenino gradą, tai jau yra atstumai, ypač jei atsižvelgti į „darbininkų ir valstiečių rojaus“ kelius. Aš niekados dar nesu pavartoju žodžiu „žaibo karas“, nes tai yra visai pamėšliški žodžiai. Jei iš viso juos galima priderinti prie bet kokio kario žygio, tai jau ypač prie šio. Dar nėkados nėra buvusi suskaldyta ir per blokštą per trumpesnį laiką milžiniška vals'ybė, negu ši karta Sovietų Rusija. (Vėl pasigirsta milžiniška pritarimo audra, kuri užtrunka ištisas minutes). Ta-

tai įvykti ir pavykti galėjo tik dėl negirdėtos, tik kartą pasitaikančios mūsų vokiečių kariuomenės drąsos ir pasirengimo aukotis, kariuomenės, kuri pristima milžinišką darbą. (Vėl pakyta triukšmingi pritarimas).

Ką čia vokiečių ginklai yra parodė, žodžiai to neišreikši. Mes galime savo didvyriams tik ko žemiasiai nusilenkti.

Jau Berlyne aš esu pasakęs, kad ar mes paminėsime savo tankų šaulius, savo pionierius, savo artileriją, savo žvalgybos dalinius, savo lankus, savo smingamuosis bombonešius, savo naikintuvus ar žvalgybininkus, ar savo karo laivyną — ką mes bepaminėtume, galų gale prieinama prie to paties rezultato:

Vainikas atitenka vokiečių pėstininkui, vokiečių muškietininkui. (Didelėje salėje kyla nepalyginama pritarimo audra, kuri vis atsinaujina).

Jis žygiuoja nepabaigiamose toliliuose neišbrendamais keliais, per dumblens, per pelkes, jis žygiuoja saulės kaitroje per nepabaigiamus Ukrainos laukus ar lietuuję, sniege ir šaltyje, ir jis užima viera bunkerį po kito. Drauge su savo smogiamuoju pionieriumi jis pralaūja vieną frontą po kito. Tai iš tikruju didvyrio daina, kurią jis čia pats sau dainuoja.

Tačiau už šio fronto yra antras frontas, ir tai yra vokiškoji tėvynė. O už tos vokiškosios tėvynės yra

trečiasis frontas, ir jis vadinas Europa. Jei paskutiniu laiku man taip dažnai sakoma, kad dabar demokratai jau ginkluojasi — tai aš jau dažnai esu pasakęs, kad mes nieko nedarome. Vokiečių ginklavimosi 1939—1940 metais ir 1941 metais aš juk nesustabdžiau. Ka mes iki šiol šioje srityje esame atlikę, juk buvo vispusiška. Ir mes

ginkluojamės toliau. Dabar ginklavimasis aš tik nukreipiau į kai kurias ypatingas sritis.

Jei ponai nuolatos mini skaičius — aš apie skaičius nekalbu, bet pasakau tik vieną: Jie stebesis, su kuo mes kurią dieną pasirodysime! (Vėl pakyta ištisas minutes trunkanti entuziazmo audra Fiureriui).

Nejmanomi nei maištai, nei revoliucija

Vokiečių tauta, kuri šiandien veida kovą, tai ne Didžiojo karo vokiečių tauta. Tai yra visai kitokia vokiečių tauta! Tai mūsų priešų nelaimė, kad jie to nesuprato ir kad jie sekia paskui tuos žydiškūsius avgalvius, kurie vis aiškina: „Reikia tik padaryti lygiai taip, kaip jau karta buvo padaryta“. Net aš taip negalvoju apie mūsų priešus, nors jų ir nelaikau protingais. Net aš pats nedarau lygiai taip, kaip dariau, bet vis kiek kitaip. (Vėl pakyta triukšmingas pritarimas).

Jie turėtų karta tikrai, bet galutinai nustoti tikėjimo tuo, kas sena! Pavyzdžiu, kai jie sako: „Etape ivyks maištai“. Gal būti, gali atsirasti kvailys, kuris staiga patikės anglų radijo žinią. Tačiau nelgam! Mes tokius dalykus mokėsime įveikti! Dėl to nereikia klysti, tokie mėgimai labai greitai palūžta, nes šiandien jie susiduria ne su miestelėnės Vokietija, apsimovusia švelniomis pirštinėmis, o su nacionalsocialistine, o ta turi ketus kumščius! (Audringas pritarimas).

Visur ten, kur užémame naujas sritis, mes esame labai mandagūs ir labai padorūs civiliniams gyventojams, gal būt, kartais per daug padorūs, per daug paslaugūs. Mūsuose ten niekas nėra prievertaujamas, nėra prievertaujamas dėl daugelio priežascių. Mes tuos gyventojus giname. Tačiau jei kas mano prieš okupaciją sukilti ar žmogžudystėmis iš pasalų, gal būt, tikisi galėsias ja nuversti, tada mes suduoseme tokį smūgį, koki esame sudavę namie tais metais, kai mūsų priešai manė galėsiams terorizoti. Galų gale mes jų terorą įveikėme. Mes susikūrėme tam reikalui organizacija, ir mes įveiksimė savo šiandieninio priešo terorą!

Pagaliau, ateina pačios pamišliškiausios vilčys, būtent, kad Vokietijoje kliūtis sukilimas, revoliucija. (Smagus linksmumas). Žmonių, kurie čia galėtų sukelti revoliuciją, jau visiškai nėra. Jie kaip tik jau seniai yra Anglijoje, Amerikoje, Kanadoje ir t.t. Taigi, jų mes jau nebeturime. Tačiau žmo-

nės, kurie, gal būt, norėtų sukelti revoliuciją, yra tokie nėgausiai ir tokie nereikšmingi, kad būtų tiesiog juokas tikėtis jų paramos. Tačiau jei mūsuose kas nors rūmtai manytu galis sugriauti mūsų frontą, visai neatsižvelgiant, iš kur jis kiles, iš kokios stovylos atėjes, tai — jūs žinote mano metodą — į tokį aš visados tam tikrą laiką išžūriu. Tai yra bandymo laikotarpis, tačiau paskui ateina momentas, kai aš suduodu žaibo smūgį ir labai greitai pašalinu. (Audringas pritarimas). Ir tada nepadeda joks maskavimas, net ir maskavimas religija. (Audringas, minutes trunkas pritarimas). Tačiau, kaip jau pasakyta, to pas mus visai ne reikės, nes juk, visų pirmą, visa vokiečių tauta šiandien yra organizuota judėjime, ko mūsų priešas dar nesuprato, judėjime, kuris yra pasiekęs kiekvienus namus, kuris budriau būti, kad 1918 metų lapkričio mėnuo niekados nepasikartotų. Aš dažnai savo gyvenime buvau pranašu. Mane visados išjukdavo, tačiau, vis dėlto, mano buvo tiesa. Aš vėl norečiau juo būti. Niekados Vokietijoje nepasikartos 1918 metų lapkričio mėnuo! Jis visai negali pasikartoti! Viska galinga vaizduotis, tik ne tai: Kad Vokietija kada nors kapituliuos.

Kai mūsų priešai sako: „Taip, tada kova užtrunks iki 1942 metų“ — ji gali užtrukti kiek nori — pasuktinis batalionas šiame mūšio lauke bus vis vien vokiečių batalionas! (Nauja nepaprasta, ištisas minutes trunkanti pritarimo audra Fiureriui).

Atsakymas į Roosevelto grasinimus

Taip pat visiškai nėra tikslas kaip nors mane įbauginti. Jūs žinote, kad aš dažnai ištisus méniesius, net dažnai ištisus metus dėl kurio dažkytūlį. Tai nereikia, kad aš to nenumatau ar neži au. Jei šiandien, ypač iš Amerikos pusės, Vokietijai daroma vis nauju grasinimui, tai iš tatai aš esu laikau atkreipęs dėmesį. Jau daugiau kaip prieš metus aš pareiškiau: „Koks bebūtų laivas, kuriuo būtų vis gabename karo medžiaga, taigi, ir medžiaga karlam žudyti, jis bus torpeduotas!“ (Milžiniškas pritarimas).

Jei dabar Amerikos prezidentas Rooseveltas, kuris kartą jau buvo atsakingas už Lenkijos ištominą į karą, tas pats, kuris, ką šiandien jau galime priimeti, Prancūziją palenkė įstoti į ši karą, manė, įsakymu šaudyti, gal būt, galėsias mus įbauginti, tai tam ponui aš galiu tik viena atsakyti: „Ponas prezidentas Rooseveltas savo laivams įsakė šauti, kai tik jie pamatys vokiečių laivus. O aš vokiečių laivams įsakiau, kai jie pamatys amerikiečių laivus, į juos nešauti, o tik gintis, kol jie bus puolami. Vokiečių karininkų, kuris nesigina, aš atiduodu karo teismą. (Negrīdetai audringas pritarimas).

Taigi, jei amerikiečių laivas, vadovaudamas savo prezidento įsakymu, šaus, tai tatai jis darys savo riziką. Vokiečių laivas ginsis, ir mūsų torpedos pataikys.

Aš neturiu net jokio noro minėti tokiu juokingu klastojimu, kaip, pavyzdžiu, tas, kad aš vokiečių eksperimentams pavedes sufabrikuoti vieną žemėlapį. Čia ponui Rooseveltui, aš galu tik pasakyti: Tam tikrose srityse aš iš viso neturiu eksperitu. Man visados pakanka vien tik savo galvos. Man paremti nereikia jokių smegenų trestų. (Triukšmingas pritarimas). Taigi, jei kur nors tikrai turi įvykti pasikeitimai, tai tatai pirmiausia kyla mano smegenyse, o ne kitu smegenyse, taip pat ir ne eksperitu. Taip pat aš nesu gimnazistas, kurie gyvena tokiam varge, kokiamame mes gyvename. Pasakui aš esu įsitikinęs, kad šis žemynas pasaulioje neturi būti antrasis, o kad jis bus kaip buvęs pirmasis. (Naujas triukšmingas pritarimas).

Mes turime tikslą. Jis apima vieną žemyną, pirmoje eilėje mūsų tėvynę, o paskui taip pat ir visus tuos.

Kai aš įsteigiau klasikinį Berlyne, mes buvome kaip tik paskutinio milžiniško smūgio išvakarėse. Jis visais atžvilgiu buvo vienu smūgiu nužertos ir sunaikintos. Ir tos kovos vedimas, lygiai kaip ir baigimas, nepavargins ir nenualsins. Kaip didvyrišumas parodė fronte, tai yra nemirštama, ir už toki nemirštama darbą — tatai mes, kaip žmonės, kurie tiki Apvaizda, galime manyti — bus ir nenykstantis atlyginimas!

Didžiausiai mūsų judėjimo sėkmės liudytojai bus tie, kurie grįžta iš fronto ir 23 metų komunizmo veikla gali palyginti su mūsų. Jie galiai spresti, ką nacionalsocializmas nuveikė ir kas lauktu mūsų Europa, jei nugalėtu tas kitas pasaulis. Jie suprantą mūsų didžiuosius tikslus: Kad mes šioje kovoje nuo Europos atitraukiamo Rytu pavoju ir tuo pačiu tuos Rytus su jų neįsimatojamu derkingumu, su jų neįmatuojamais žemės turtais ir rūda nemobiluojame prieš Europa, o juos iškinkome į darbą Europai. (Triukšmingas pritarimas).

Europai būtų tikras išsilaisvinimas, jei dingtų ne tik šis pavojus, bet jei tos žemės derlingumas atitektų Europos gerovei.

Tai milžiniškas uždavinys, kuris mums yra iškeltas, ir aš esu,

šiaip ar taip, tiek materialistas,

kad aš jį laikau žymiai svarbiu,

negu pati Vokietija, kenčia:

Yra įvairiuose kraštose. (Didelis pritarimas).

Mes turime tikslą. Jis apima vieną žemyną,

Generalinio Komisaro Dr. von Renteln kalba,

pasakyta Kauno Miesto Teatre 1941.XI.8 per iškilmingą Savitarpinės Pagalbos akta

Ponios ir Ponai!

Kai pirmasis generalinis tarėjas generolas Kubiliūnas atvyko pas mane ir prašė imtis globoti savitarpinė pagalba Lietuvos, aš mielai ir sužiaugsmu sutikau. Teprėjo keli mėnesiai nuo to laiko, kai čia baigėsi bausis bolševiku viešpatavimas ir ju krauju ir teroru paremta priespaudėsistema. Tūkstančiuose šalies namų dar tebegedima užmuštuju ir išežtuju, kurų likimas ir šiandien tebera nežinomas. Visi tikisi, kad didysis vokiečių kariuomenės žygiamas tain pat išlaičius išvežtuosius ir ištremtuosius. Tuo metu, kai vokiečių kariuomenė kovoja savo didvyriška kova dėl Europos laisvės ir dalyvauja milžiniškose grumytėse, kurios nulems pasaulio likima, mūsų krašte jau grido ramybė, tvarka ir saugumas. Visu bendarbiavimais užtikrina greita atstatymą daugeliu bolševizmo padarytu nuostoliu ir užgydo daugeliu kruvinu žalzdu. Nors vokiečių armijos, išslavusios bolševikus iš krašto, smūgis buvo greitas ir pagrindinis, vis dėlto ir šioje šalyje karas paliko savo pėdsakus. Sudėtingieji ūklai, sunaikinti miesteliai ir kaimai rodo koves kietuma. Daugelis neteko savo gyvybės ir nepaprastai daug prarado visa, ka jie turėjo. Baisus priešas Rytuose kovoja su nugalinti vokiečių armija. Europos Vakaruose plutokratai, viešpataudami savo pinigų mažais, mėgina vesti ūkinį kara, kuris reiškia Europos išmarinimą bėdai. Vokiečių tauta ėmėsi visu priemoniu, kad būtų pasiruošusi kiekviename smūgiui ir kiekvienu priemoni. Ji yra nusistačiusi ir pasiūlusi prisilinti apribojimus, kuriuos kares visada atneša, siekdama ateiti tie turėti laisvę, teisingumą ir taiką.

Taip pat ir Lietuvos generalinėje srityje ateinanti žiema bus sunki. Miestas, drabužiai iš kurias patirs karos padidintuos apribojimus. Gyventojai tuos nepritekliai prisilims suprasdami, kad šia auka prisiėdė prie galutinio pasaulio priešo bolševizmo sunaikinimo. Vokiečių civilinė administracija iš savo pusės padarys visa, kad šios aukos ir apribojimai būtų tiek maži, tiek galima. Ji rūpinasi kiekviename surasti darba ir teisinga atlyginimą. Ir kiekviename, kas dirba, dirbs suprasdamas, kad jo darbas stiprina Europos laisvę kovotojų frontą.

Nuo Šiandien gventojai kviečiami savanoriškai aukoti, nes juk nėra tokio kieto likimo, kurio negalėtu sunaikinti ir nugalėti bendruomenės pagalba. Jūs visi žinote, kad Vokietijoje jau daug metų veikla žemės parėba, kuri, būdama pradžioje mūsų viesu išsūkota ir iškritikuota, Šiandien pasiekė begalinį laimėjimą. Su vokiečių tautos atgijimu per nacionalsocialistinį judėjimą yra pavykę išlašinti jėgas, apie kurių buvima iki šiol neturėta jokio supratimo. Išlikinius savo kovos teisingumu, vo-

kiečių tauta savanoriškai neša auką po aukos, kuriu beveik negalima išvaldėti. Pats Flureris Adolfas Hitleris iškelia šias aukas, pats dalyvaudamas žemos pagalbos darbe.

Dabar ir jūs, isteigdami Savitarpinė Pagalba, norite mobilizuoti visas jėgas iškilmingai išnemti kovai su badiu ir šalimis. Padedami organizacijos, kuri išsplečia iki paskutinio apskrities ir iki paskutinio miestelio ir kuri bės išklevino ūkininko duris, jūs norite surasti lėšu, kad būtų padaryta viskas užgydyti žalzdoms, kurias padarė karas. Mokyklos ir istaigose, teatruse ir kinuose, namuose ir darbuvietais — visur pasigirs šaukimais, kuris prisiėdė, kad vargai, kuriuos mums padarė bolševikų užgruviuimais, būtu sušvelinti, padės atstatyti, kas sunaikinta. Jūs, kai ir žemos pagalba Reiche, aš esu išlikines, nenorite elgetauti. Ne, jūs norite tokiu aukų, kurios duodančiajam yra garbės pareiga ir jam reiškia auka. Si auka, kuriai taip pat gali duoti tiek pasiturių, tiek turtingas, duos Savitarpinės Pagalbai lėšu jos uždaviniams išpresti. Sušvelinti vargsų skurda, gydyti sužeistusius, atstatyti sudegusias pirkias ir sodybas, aprūpinti išvežtuojančius — tai yra visi uždaviniai, kuriems jūsų organizacija pašaukoja karšta širdimi, suprasdama, kad bendras visu darbas užtikrina pa-

sisekimą. Aš džiaugiuos, kad jau steigiant jūsų organizaciją gyvai dalyvauja visi gyventojai sluoksniai. Ir aš esu tikras, kad visos organizacijos, kurios iki šiol veikė šioje srityje, susijusios šiam didžiam tikslui, kad tuo atliktu dvigubą darbą. Aš, taip pat iš visi mano bendarbių nuolat padėsime Savitarpinės Pagalbos darbui iš jų globojime.

Šios trumpos atidarymo iškilmingos bus jėanga iš ilga eilė parengimų ir akciju, persunku tikėjimui pergale prieš bolševizmą, ras atgarsį visuose šalies miestuose ir vietose.

Kai jūs dabar einate į darba, aš galėčiau jums dar kartą sušukti, kad tėvynės darbas yra tikrausas pergalės fronte laidas. Beveik visos Europos jėgos dabar prisiėdė prie galutinių laimėjimų. Jau ilgai neuztrūks, kol paskutinis bolševikinis raudonosios vėlavos skarmalas bus išvytas iš Europos, ir niekad nepavyks anglių pinigų maišais nutildyti vokiečių ginklu. Jūsų Savitarpinė Pagalba turi sustiprinti visos Lietuvos su mobilizuojamų energijos darbo jėgą ir pasiaukojimą. Tuo būdu jūs taip pat savo darbu prisiėdė prie galutinio tikslų — nugalėti bolševizmą. Šia prasme aš prašau jus stoti į darbą ir šauku jums „i darbą“.

Pirmojo gen. tarėjo gen. Kubiliūno kalba, pasakyta Kauno Miesto Teatre 1941. XI. 8 iškilmingo Savitarpinės Pagalbos akto metu

Didžiai gerbiamas pone Generalalkomisare ir visi kiti, čia susirinkusieji, Praėjusi per Lietuvą baisi bolševizmo audra skaudžiai palietė mūsų taučia, paliko daug našlaičių, daug nustojusių svelkatos, daug vargsų ir nelaimės.

Kiekvieno mūsų yra šventa pareiga, nors būtume patys nukentėjė, ištiesi ranka savo artimui, dalytis su juo tuo, ko dar patys turime, dalytis su miele ir su užuojauta.

Padėdami nukentėjusiems, mes pašiodysimės iš jau jautrus artimu nelaimei, bet drauge pareikšime savo tautos solidarumą bei kilnią vienybę.

Audrai užėjus, medžiai vienas prie vieno linksta, i vienas kitą atsiremia ir nuo gaivalinių smūgių atsilaiko. Taip ir mes sunkesnėmis valandomis būdami vienos kitam artimi, vienos kitai remdamis, visus sunkumus nugalėsime ir bandymus atlikysime.

Šiandien mes pradedame Lietuvos savitarpinės pagalbos talką. Ji tesurenka kilnaus solidarumo ir artimo meilės veiksmams visus lietuvius.

Kada kalbame apie savo krašto ir savo tautos reikalus, mes visuomet sumėgimės, kad jo darbas suprasdamas, kad jo darbas stiprina Europos laisvę kovotojų frontą.

Nuo Šiandien gventojai kviečiami savanoriškai aukoti, nes juk nėra tokio kieto likimo, kurio negalėtu sunaikinti ir nugalėti bendruomenės pagalba. Jūs visi žinote, kad Vokietijoje jau daug metų veikla žemės parėba, kuri, būdama pradžioje mūsų viesu išsūkota ir iškritikuota, Šiandien pasiekė begalinį laimėjimą. Su vokiečių tautos atgijimu per nacionalsocialistinį judėjimą yra pavykę išlašinti jėgas, apie kurių buvima iki šiol neturėta jokio supratimo. Išlikinius savo kovos teisingumu, vo-

riomenė, kuri gražino mums laisvę ir sudarė galimumą, gyventi ir savo krašte dirbti.

Jis išgelbėjo mus iš visiško sunaikinimo, kuris buvo pradėtas su žvėrišku žiaurumu. Trumpiausiai laiku būtu ivykdytas mūsų krašto ir mūsų tautos sunaikinimas.

Savo reikalus tvarkydami, mes turiame taip dirbti, kad patys galėtume savo gyvenimo salogas pagerinti ir kad galėtume paremti vokiečių kariuomenės žygį, kuris mums atnešė laisvę ir teisėtumą.

Siandien mes pradedame savitarpinės pagalbos darbą.

Šia proga aš svelkinu jos organizatorius ir talkininkus, o visu pirmuoju Generalinį Komisarą Dr. Von Renteln, kuris malonių sutiko būti još globėju. Visų vardu reiškia jam giliausia padėka už didelę paramą šiam kilniam darbui. Visiems kitiemis linkiu geriausios kloties ir pasiseikiomo.

Iškilmingai pradėta Savitarpinės Pagalbos talka

Savitarpinės Pagalbos veikla pradėta iškilmingu akto koncertu, buvusiu šeštadienį 15.30 val. Kauno Miesto Teatre.

Aktas pradėtas „Tannhäuser“ operos dainų varžybų maršu, kuri išpildė Kauno Operos choras ir simfoninis orkestras, M. Bukšos diriguoja. Iš garbės prezidiumu buvo pakviesi Savitarpinės Pagalbos Globėjas Generalkomisaras Dr. von Renteln ir visas Savitarpinės Pagalbos Garbės Komitetas.

Vyriausiojo Savitarpinės Pagalbos Komiteto pirmininkas gen. Št. plk. lit. M. Naujokas perėmė Garbės Komiteto atsišaukimą. Po to kalbėjo Gen. Komisaras Dr. von Renteln ir

Vokiečių garbės kuopa, priešakyje su Generaliniu Komisaru Dr. von Renteln ir plk. Justu, pagerbia žuvusius vokiečių karius.

Vyriausiojo Savitarpinės Pagalbos Komiteto atsišaukimasis

Tautiečiai

Padėti į vangą patekusiam artimui yra didelė ir garbinga pareiga. Dar didesnė ir dar būtinesnė ji yra Šiandien, kai i mūsų pagalbos išsiestų rankų yra daugiau, kai pagalbos šauksmas veržiasi išsidėsčio krūtiniai skaičiaus.

Tautiečiai! Išgirskime tā balsą, paduokime jiems savo ranką, nepaliksime savo artimo skurde ir nelaimėje.

O daugelio mūsų brolių tas skurdas yra didelis ir daugelio nelaimė skaudi ir baisi.

Išsius metus bolševikai alino mūsų kraštą, ardė ūkus ir darbavietes, terorizavo ramius gyventojus, nuo vaikų plėšė tėvus, o nuo senų tėvų — vaikus. Daug geriausiu ir reikalingiausiu tautos sunėjimui būdu mirti sutiko ar buvo sužaloti, daug šeimų išardytų, dešimtis tūkstančių lietuvių ištremiant į Sibirą ar kitus tolimus Rusijos plotus. Liko daugybė našliamų iš skurstančių kančias gali sumažinti ir palengvinti tik pati visuomenė.

I jūs, geros valios tautiečiai, kreipiamės, kviesdami artimo pagalbos talkon. Padėkime savo broliams ir seserims — ranka rankon ne vien savimi tesiūpiendami, bet kito kitam padėdami ei kieme šviesesnio ir laimingesnio rytojus kurti. Visi aukočime kiek kas galime ir ko kas galime. Savitarpinės Pagalbos Komitetas jūsų aukas išdalins labiausiai paramos reikalingiesiems.

Mes į talką, jūs — į pagalbą.

SAVITARPINĖS PAGALBOS GARBĖS KOMITETAS

(pasirašė) Gen. P. Kubiliūnas, Dr. Paukštys, prof. V. Jurgutis, J. Matulionis, agr. Petronis, Dr. Germantas, M. Mackevičius, K. Germanas, mjr. S. Puodžius, mjr. L. Virbickas, Arklyskupas J. Skvireckas, prof. inž. J. Graurogkas, prof. M. Biržiška, P. Variakojis, kun. E. Lejeris, prototerejas Kalistis, Arkivyskupas P. Karevičius, Dr. K. Grinius, gen. S. Raštikis, gen. J. Bulota.

Europos likimas sprendžiamas tūkstančiui metu

(Flurerio kalbos pabaiga, atkelta iš antro puslapio)

Mes neturime visai abejoti, kad šiame laike bus išspręstas ateišančiam tūkstančiui metų Europos likimas. Mes visi galime būti laimingi, kad mes šio laiko susilaikėme, ir jūs, mano draugai iš senųjų laikų, jūs galite didžiuotis, kad jūs man, kuri Apvaizda paskyrė, jau tada tokiu laiku ir tokiomis aplinkybėmis paskui manė žengėtė šiuo keliu, aplinkybėnis, kuris aš šiame meste dar kaip nežinomas žmogus pradėjau savo kelią.

Kaip tik šiai metais mes dar su didesniu išdidumui turime žengėtė prie mūsų senųjų draugų kapų. Praėjusiais metais mes jūs atžvilgiu, gal būt, galėjo kas slėgti. Mes jau nebekovojoome su Raudo-

nuoju frontu. likimas mus buvo privertęs su juo sudaryti ginklo paliaubas. Tas ginklo paliaubas

aš garbingai tessējau. Nuo išpirėjimo išlaisvino antroji šalis. Aš šiai metai dabar žiūriu beveik kaip išlaisvintas i mūsų partijos draugų kapus, nes aš žinau, kad šie partijos draugai kitados visi turėjo tą patį tikslą: kova su šiuo marksistiniu pasaulio priešu ir jo sąjungininkais. Jie tada krito nuo kulkų šio fronto, kuris nuo kvailos reakcijos išsiplėtė iki sufanatuoto bolševizmo pamiasi-

mo. Tačiau tai buvo tik pradžia, tik pirmoji dalis tos dramos. Antroji dalis ir pabaiga bus dabar parašyta, ir ši karta mes aš išsimisime, dėl ko tada mus apgavo, punktas po punkto pozicija po pozicijos dabar vėl bus ištraukta i

saškaitą ir inkasuota. (Triukšmingas pritarimas).

Ateis valanda, kada mes taip pat galėsime prieiti prie Didžiojo karo žuvusių kapų ir galėsime pasakyti: „Draugai, ir jūs žuvote ne be prasmingai!“

Tai, ką mes anuomet pasakėme Feldherrnhallėje, mes dar su tūkstančių kartų didesne teise galėsime pasakyti prie Didžiojo karo karių kapų:

Draugai, juk jūs nugalėjote!

Ši giliu susijaudinimu ir vis didesniu dvaisos pakilimui senieji partijos draugai klausėsi paskutinių Flurerių žodžių. Dabar mižiniškas itempimas pavirsta džiulėmis ovacijomis Flureriui, kuris džiūgaudamas kalba apie nepalenkiamą iš tikinimą pergalę, iš tikinimą, kuri giliausiai jaučia viena Vokietija,

Sensacinas pranešimas apie sovietų desantus Bulgarijoje

Perversminei veiklai organizuoti buvo nuleidžiami parašiutininkai ir išlaipinami žmonės iš povandeninių laivų.

SOFIJA. XI. 8. Vyriausybės organas „Večer“ plačiai skelbia policijos vadovybės pranešimus apie Bulgarijos teritorijoje su paraštais nuleidžiamu ir iš povandeninių laivų išlaipinamų sabotažininkų tyrinimo rezultatus. Tomis žinomis,

Bulgarijos teritorijoje iš viso buvo nuleistos penkios parašiutininkų grupės.

Ju dalyk, kurio tarpe buvo du rusai, buvo užmušta, o kiti paimti į nelaisves. Idomiausias laikomi penkių parašiutininkų parodomai. Is ju keturi buvo pagal tautą apsaugoti įstaigą nuteisti bulgarai, kurie buvo emigravę į Sovietų Sąjungą. Jie parodė, kad Sovietų Sąjungoje jie buvo tam uždavinui rengiami. Prieš jiems išvykstant iš Sovietų Sąjungos jiems buvo pareikšta, kad

Bulgarijoje numatoma plati

gaujų veikla ir neramumai ir kad Bulgarijos gyventojai nekantrai parašiutininkų laukia.

Ši paraštais Bulgarijoje išlaipintų grupių vadovai, visi bulgarai, prieš išvykdami į Bulgarija gavo instrukcijų iš kominterno generalinio sekretoriaus Dimitrovo. Jis jiems pareiškė, kad reikia padeginti sandėlius ir fabrikus, gadinti geležinkelius, o taip pat žudyti vokiečių ir bulgarų valdžios žmones. Jei jie būtų per kliaudus nusileisti Turkijoje ar būtų priversti nusileisti turku teritorijoje, jie būtų turėjė pareikšti, kad yra atsiuštis iš Bulgarijos.

Rugpjūčio 11 ir 28 d. d. į pietus nuo Kamčios upės žiočių iš povandeninių laivų išlaipinti sabotažininkai

yra bulgarų komunistai, kurie buvo pabėgę iš Bulgarijos po 1923 metų rugsėjo mėnesio išvykiu. Ju

uždavinys buvo varyti plačią konspiratyvinę organizaciję ir agitacine veikla. Tuo tikslu jie turėjė susieti iš salyti su buvusio partinio režimo atstovais. Jie turėjo paskirti Bulgarija į apygardas, organizuoti ginkluotas grupes, vykdyti sabotažo veiksmus, rengti skulkimus, parengti veiksmų planus ir pan. Kaip svarbiausiai tos veiklos dalyviai minimi šeši asmenys, ju tarpe buvę bulgarų parlamento komunistų atstovas Avram Stojanovas. Jų parodyma, jie buvę laisvėje.

Kai tik jie atsirado Bulgarijos teritorijoje, jiems buvę aišku, kad jie savo planų išvykdyti negalės.

Gyventoja iems ne tik netekėjo bet juos net persekojo ir padėjo valdžios organams juos sugauti.

PAIMTI KETURI AUKŠTI SOVIETU KARININKAI

BERLIN. XI. 8. DNB iš karinių šaltinių patyrė: Kaip dabar sužinota per tuos valymo veiksmus, kuriuos vokiečių kariuomenė dalinai atliko pirmomis lapkričio mėnesio dienomis centrinio fronto ruo-

žo mūšiu srityje nakčių iš lapkričio 3 diena buvo paimti į nelaisvę keturi aukštajieji sovietu karininkai. Tai generolas Jeršakovas, sovietu 20-sios armijos vadas, sovietu 20-sios armijos štabo viršininkas pulkininkas Narininas, toliau generolas Sivajovas, kuris buvo tos armijos techninių dalinių šefas, ir sovietu 20-sios armijos aviacijos dalinių vadas. Generolas Sivajovas buvo vienas svarbiusis Sovietų Sąjungos turimų geležinkelių transporto žinovų.

Japonų -- sovietų incidentas dėl „Kehi Maru“

TOKIO. XI. 8. Ryšium su laivo „Kehi Maru“ nuskaudinimu japonų spauda reikalauja, kad Sovietų Sąjunga greitai ir tinkamai išspręsti tai incidentą. „Tokio Niši Niši“ konstatuoja, kad laivo nuskendimas buvo ne nelaimingas išvykis, o „vienos kaimyninės valstybės neapdairumo ir neatsargumo“ pasekmė. Nors

Sovietų Sąjungos užminuotiesi vandenys, kaip laikraštis rašo, jokiu būdu nejeina į kartą.

tuos vandenys Sovietų Sąjungo sauvališkai paskelbė pavojaus zona ir užminavo. Dėl to visas atsakingumas atitenka Sovietų Sąjungai. Jei Sovietų Sąjungos valdžios organai tučtuoju nesiimtu priemonių užtikrinti saugumą japonų laivininkystei, relikėtų abejoti ju nuoširdumu, pabrėžia laikraštis „Jomiuri Šimbun“ pažymė, kad Sovietų Sa-

junga iki šiol nepa'sė japonų protestu ir nesiémė jokių priemonių pašalinti plūdiariuojančiomis minomis japonų vandenye.

PAIMTI KETURI AUKŠTI SOVIETU KARININKAI

VAŠINGTONAS. XI. 8. Jungtinė Valstybių užsienių reikalų ministerija paskelbė žinių apie pasitarimus, kuriuos užsienių reikalų ministeris Hullis ir užsienių reika-

ly ministerio pavaduotojas Wellesas vedė su Suomijos pasiuntiniu Prokope į kurie, kaip žinoma, priėmė prie Jungtinės Valstybių tvirtinimo, kad Sovietų Sąjunga Suomijai pasūliusi taiką. Remiantis tuo pranešimu, rugpjūčio 18 diena Wellesas Suomijos pasiuntiniui pranešės, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

SPAUDA

Europa pati galinti išsimaitinti

„Das Reich“ (nr. 43) įdėjo prof. Müller-Lenharto straipsnį apie Europos maitinimo tov. Pasiremdamas statistinius išlaidos į vairiavimą apskaičiavimais, autorius prieina išvada, kad iš visų Europos valstybių maisto perteklių turinčios Vengriją — 21%, Lietuvą ir Rumuniją — po 10%, Bulgaria — 9%, Latvija ir Jugoslavija — 6%, Danija — 3%, Estija — 2%. Tačiau dauguma Europos kraštų, racionaliu tvarkant žemės ūki, galėtų ne tik patys apsirūpinti maisto produktais, bet ir turėti ju perteklių. Is viso galima esą pasakyti, kad Europa, pakelus žemės ūki našumą, per keletą metų galėtų maitinimosi požiūriu, būti visiškai neprilausoma, nekalbant apie išežimą skanumynu, pietų vaisių ir panašiu produktu.

ZAVISI V. D. UNIVERSITETO KLINIKOMIS

„Kauener Zeitung“ (nr. 23) įdėjo ilga, gausiai paliuotuotą straipsnį apie VD Universiteto klinikas, kuriose dabar irenta vokiečių karo ligoninė. Laikraščio korespondentas rašo, kad techniniai sanitariu požiūriu klinikos esas stebuklas. Tokio didumo ir taip moderniai irenta ligoninė esanti retenybė; tai esanti viena iš pavyzdžiausiai irentų ligoninų Rytų Krašte.

Pažymėjės, kad bolševikai klinikas buvo užminavę ir norėję susprogdinti, bet tai joms nepavyko. Straipsnio autorius toliau aprašo visus modernius klinikų irentimus: rentgeno stotis, dantų kabinetas, laboratorijos, tyne, skalyklas, virtuve ir t. t. Ypač svarbus dalykas, pareiškės vyr. lig-

KRONIKA

PRIE PROFESINU SAJUNGU CENTRO BIURO ISTEIGTAS PROFESINIO PARUOSIMO SKYRIUS

šaičius) arba miestų burmistrams ligi šio mén. 8 dienos.

KURSAI DURPININKAMS

Krašto Ūkio Vadybos Valstybinis Durpių Pramonės Trestas, susitarė su Statybinių Medžiagų ir Tekstilės Pramonės Trestais, Energijos Valdyba ir Pienocentru, plečiantis durpių gamybą, Kaune organizuoja durpininkų 3 mén. kursus. Kursus tikslas — paruošti durpynų eksploatacijai specialistus, kurių šiuo metu yra didelis trūkumas.

Kursuose bus du skyriai: darbu vėdėjams ir dešimtininkams, mašinistams bei kūrirkams.

I kursus bus priimami asmenys, baigę ne mažiau kaip pradžios mokyklą. Pirmenybė teikama dirbusiems durpyne.

Vaistyb. Durpių Pram. Tresto apylinkių Direktorai parenka reikalingą imonei kandidatų skaičių ir jų priėmimus su mokslo baigimo pažymėjimais persiunčia Durpių Trestui iki š. m. lapkričio 23 d. Kitos įstaigos ir imones: Energijos Valdybos ir Pienocentru imones bei pieno perdirbimo bendrovės parinktu kandidatų priėmimus su mokslo pažymėjimais persiunčia savo centram. Asmenys, nori kurtis lankytis ir gyventi toliau nuo imonių, siunčia prašymus su mokslo baigimo pažymėjimais tiesiog Valst. Durpių Pramonės Trestui, Kaune.

Kursantams bus parūpintas bendrabutis ir netarnaujantiems bus duoda ma pragyventi Kaune pašalpa. Tarautojai, komandiruoti į kursus, gaus atlyginimą iš imonių, kurioje dirba.

Baigusieji kursus turės ne mažiau kaip 3 mén. atitarnauti imonei įstaigu, kuriu jie buvo siunčiami ar šelpiami. Iš jų atlyginimo bus atskaityta 30% gautos pašalpos.

Asmenys, nebaigę kursų arba baigę priėmimus, bet neatitarnave nustatytu 3 mén., turės gražinti visą pašalpą.

Priimtiniams į kursus apie priėmimą ir atvykimo laiką bus pranešta per Kauno radija lapkričio 25 d.

Priimtiniams į kursus privalo atsivežti patalinę. (ir).

BEETHOVENO KŪRINIŲ VAKARAS

Lapkričio 17 d. 19 val. 15 min., Vokiečių Kariniuomenė Kauno Miesto Teatre ruošia Beethoveno kūrinių vakara. Peinės skiriamas Žiemos Pagalbai (W.H.W.). Vakaro globėjas — Komendantas Lietuvoje. Programoje Beethoveno Koriolano uvertūra, koncertas forteponui Nr. 3 C-moll ir 8-ji simfonija. Groja Kauno Miesto Teatro orkestras, diriguoja lit. Dr. Kress, solistas — oboeschuetz Joseph Mathias Blome. Konerto klausyti galės visi; apie bilietai pardavimą dar bus paskelbtas.

vizo atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs, kad Sovietų Sąjunga norinti tarsi dėl taikos. Kaip iš pranešimo toliau matyti, per pasitarimus dideli vaidmeni suvaidino ta aplinkybė, kad Suomija, remdamasi savo ligšoliniais patyrėmis su Sovietų Sąjunga, negali laukti, kad ta vykdys bet kokį sutartį. Tačiau Wellesas tatai griežtai atmetė, iš

viso atsisakydamas diskutuoti klausimą, ar „Rusija tesėsianti pranešęs

Kauno radijas

ANTRADIENIS, 11. XI.

5.00 Vokiečių kariams RP; 6.00 Dienos mintys, Rytinis koncertas (pl.); 6.30 Mankšta moterims. Vad. 7.00 Žinios vokiečiu k. RP; 7.15 Žinios lietuviu k.; 7.30 Koncertas RP; 8.00 Lietuviška muzika (pl.); 8.20 Koncertas RP; 9.00 Žinios vokiečiu k. RP; 9.15 — pertrauka; 10.00 Koncertas (pl.); 11.00 Žmogus ir transporto priemonės (Karolis Vairas); 11.20 IS taustokas lobyno (A. Miškinis); 11.30 Koncertas; 12.00 Varpu muzika iš Karo muziejaus; 12.05 Pl. muzika; 12.30 Žinios vokiečiu k. RP; 12.45 Pl. muzika; 13.00 Žinios lietuviu k.; 13.15 Vidudienio koncertas RP; 14.00 Žinios vokiečiu k. RP; 14.15 Popietinių koncertas RP; 15.00 Žinios vokiečiu k. RP; 15.30 — 16.00 val. pertrauka; 16.00 Dr. Jonas Matusas: Apie tvarkingumą; 16.15 Dainuoja Andrius Kairio oketas; 16.45 Žinios lietuviu k.; 17.00 Žinios vokiečiu k. RP; 17.15 Garsų paradas (pl.); 17.45 Balsys Buračas. Medžiotoju senovės papročiai ir nuotykiai; 18.00 Garsų paradas (teisines); 18.30 Laiko ivykliai RP; 19.00 Pranešimai iš fronto, neskaitos karos ir politikos temomis RP; 20.00 Žinios vokiečiu k. RP; 20.15 Koncertas iš Vilniaus; 21.00 Žinios lietuviu k.; 21.10 Vokiškai lietuviams; 21.20 Koncerto iš Vilniaus teisines; 22.00 Žinios vokiečiu k. RP; 22.15 Šokių muzika (pl.); 23.00 Programos pabaiga.

ZEMĖS BANKAS VĒL DUODA PASKOLAS

Zemės Bankas, Kaune, Laisvės Alėja Nr. 76, vēl pradėjo duoti ilgametės paskolas ūkininkams, žemės ūkio atstatymo bei jo pagerinimo reikalamas, ypač padegėliams ir nukentėjusiems nuo karo sunaikintiems trobesiams ar ūkio inventoriui atstatyti.

Paskolos duodamos gyvais pinigais — markėmis keleriems metams išsimokėti. Paskolai gauti blankai ir smulkesnis paaškinimas išsiūlėtiams kiekvienam, kas atsiunčia Bankui tuo reikulu prašyma.

ZEMĖS BANKAS
3379(3)

Kauno Teatras

Antradienį, lapkričio 11 d.,

FAUSTAS

Gounod 8 p. opera

K. Petrauskui dalyvaujant.

Bilietai nuo 0,40—2 RM

Trečadienį, lapkričio 12 d.,

ZENTAS

V. Krėvės - Mickevičiaus 8 p. sodžiaus vaizdai.

Bilietai nuo 0,10—0,80 RM

Penktadienį, lapkričio 14 d.,

Premjera

BRANDOS ATTESTATAS

L. Fedor 3 v. pjesė.

Bilietai nuo 0,20—1,20 RM

Šeštadienį, lapkričio 15 d.,

MIEGANČIOJI GRAŽUOLE

P. Čalkovskio 4 p. baletas.

Bilietai nuo 0,30—1,50 RM

Sekmadienį, lapkričio 16 d., 13 val.,
SUDRUMSTOJI RAMybė

P. Vaičiūno 3 v. drama

Bilietai nuo 0,10—0,80 RM

Sekmadienį, lapkričio 16 d., vakare
CARMEN

Bitez 4 v. opera

K. Petrauskui dalyvaujant.

Bilietai nuo 0,40—2 RM

Spektaklių pradžia 18,30 val. Bilietai
parduodami nuo 10 iki 12 ir nuo 16
iki 19 val.; šventadieniais — nuo 12
iki 14 ir nuo 16 iki 19 val.

I LAISVE

Kaunas, Duonelaičio 24.

REDAKCIJA interessantus priimineja
12—13 ir 17—18 val. Telefonai:
vyr. redaktoriaus 20520, red.
sekretoriaus 21414, redakcijos
20530.ADMINISTRACIJA dirba nuo 8 līgi
18 val., prieš šventadienius —
nuo 8 līgi 15 val. Tel. 26375.Prenumerata (laikinė, siunčiant paštu) 1 mén. užsisakantiems 1
arba 2 egz. po 20 rb egzempliorius,
užsisakantiems daugiau kaip po 2 egz.—po 15 rb
egzempliorius. Pinigus prašoma siusti per Lietuvos Banko skrybius „Spaudos Žodis“ a. a.
b. vardu (papr. ein. sask. Nr.
161560) Lietuvos Bankui Kaune.Telbinai darbo ieškantiems 2 rb
darbo siūlantiniams 10 rb; pirkimo
ir pardavimo smulkūs skelbimai 15 rb; valdiniam ir
prekybinių istaigu skelbimai 1
petito eilutė 4 rb. Skelbimai
priimami administracijoje iš va-
karos līgi 18 val.; prieš šventadienius līgi 15 val.Leidžia a. a. b. „Spaudos Žodis“
Spausdina „Žibis“ spausdintuvė
(Kaunas, Duonelaičio 24).

Sportas

Ytį stalo teniso turnyras

Ryt, antradienį, 17.30 val. Kūno Kultūros Rūmųose pirmą kartą šia-
me sezone pasirodo stalo tenisininkai. Rengiamas rudens turnyras, kuriamo dalyvaus pačios gerosios dabar Kaune esančios stalo teniso pajėgos. Nors tai pirmasis šio sezono stalo te-
nininkų pasirodymas, vis dėlto ne-
atrodė, jog žaidikai būtu menkos formos. Kai kurie jau ilgesni laiką atsi-
dėjė dirbo. Darbo vaisius matyse išsi-
stas tris dienas: antradienį, trečia-
dienį ir ketvirtadienį. Visas dienas rungtynių pradžia 17.30 val. ir pabaiga — 22.30 val.

Trumpai iš visur

— Siemet bokso sezonas numato-
mas gana intensyvus. Daugelyje kraštu-
vyks eilė tarptautinių susitikimų, be to, bus surengtos ir Europos bokso pirmenybės. Tarptautinėje bokso sa-
jungoje gauta žiniu, kad eilė boksininkų nori rungtis dėl meistrių var-
do. Juos randame ir tris ispanus, ilgesnį laiką tūnojusius nežinioje ir
dabar panorusius išeiti į viešuma. Mušės sv. meisteris Uabinatis (Italija)
susilaukė rimto varžovo Ortegos (Is-
panija) asmenyje. Taip pat kituose
svorfiuose meistriams nebūs lengva išsilaikti.

— Statistika skelbia, jog 1940 metais Italijoje iš jvairių rungtynių surinkta 41,5 milijono litų pajamų. Daugiausia surinkta iš futbolo rungtynių — 32,5 mil. litų. Antroje vietoje eina bokšas — 2 mil. litų ir toliau išvykus Balilevičiaus padavimo

Tauras nugalėjo Kovą 4:1

Vakar Kauno futbolo pirmenybių rungtynes žaidė Kovas—Tauras. Kaip buvo laukta, susitikimą laimėjo Tauras, pasiekęs iškinančios pergalės 4:1, nors pirmasis kėlinys pasekmės nedavė. Netikės oras, futbolininkų priešas Nr. 1, gerokai pakenkė rungtynių sklandumui. Prie abiejų vartų telšiajų didokas balos, per kurias manevruoti buvo sunkoka. Kitas nevykė rungtynių palydovas — nereikalingas žaurumas — vėl pasireiškė ne kartą, ir teisėjas tris žaidikus pa-
saliino iš aikštės, keliems kitiemis duodamas pastabas. Be to, buvo per daug žaidimų sugriebia Sabaliauskas iš 20 metru nelaikomai iškerta. 3:1 Tauro naudai. Bet tai viskas, ką Kovas padarė. Likus žaidimą laiką Tauras vyraujė, tik retkarčiais sukrunta Kovas, bet jo žygiai lengvai išardomi. 40 min. Dzindiliauskas solo veržiasi prie vartų, užbėga Vaitkevičius ir išverčia jį. Vaitkevičius pašalinas iš aikštės. 42 min. ellinis Tauro žygis, ir Andruškevičius doro galutinę pasekmę — 4:1.

Pirmame kėliny gana permanentingas žaidimas, kuriame vis dėlto daugiau vyravo Tauro vienuoliukė. 4 min. Tėvelio šv. vartininkas užtikrintai gauja. 7 min. energingas Kovo antpuolis, ir Činikas turi vargo, kol likviduoja pavoją. Balilevičiaus, Dzindiliauskas šūviai patenkinti i vartininko rankas. Kėlinio vidury Kovas išsikovoja lauko persvara, bet nieko išmaningesnio nesukuria. 36 min. Nevinskės (Kovas) ir Jankauskas (Tauras) už žauruma pašalinami iš aikštės. Kėlinio gale neįdomus permanentingas žaidimas, be ryškesnės iniciatyvos ir geru ūgiu.

Antrame kėliny valzdas visai pakinta. Abi vienuoliukė stipriai susima. Žalengva Tauras gauna persvara, o tada pradeda kristi ir jvarčiai. 13 min. Balilevičius iškuoja 1:0. 20 min. tas pats Balilevičius priešiškiai auksine proga, kai iš poros metru sukerta į skersini. Po dviejų minutėlių iš vykusio Balilevičiaus padavimo

Adomavičius iškelia antra gabala Tauras persvaras neatleidžia ir smarkiai apšaudo Kovo vartus. Kovas priverstas susikaupęs gintis. 30 min. Adomavičius gudriu manevru permesta kamuoju per galvą ir nekludiomai skelia 3:0. Gražus, vylengas išvartis. 35 min. Andruškevičius iš poros metru kerta, bet tiesiai Stankevičiu (naujas Kovo vartininkas) į rankas, 37 min. Kovui pavyksta nutraukti Tauro spaudima, stalgius antpuolis kairiaja puse, kamuoju sugriebia Sabaliauskas iš 20 metru nelaikomai iškerta. 3:1 Tauro naudai. Bet tai viskas, ką Kovas padarė. Likus žaidimą laiką Tauras vyraujė, tik retkarčiais sukrunta Kovas, bet jo žygiai lengvai išardomi. 40 min. Dzindiliauskas solo veržiasi prie vartų, užbėga Vaitkevičius ir išverčia jį. Vaitkevičius pašalinas iš aikštės. 42 min. ellinis Tauro žygis, ir Andruškevičius doro galutinę pasekmę — 4:1.

Zaidimas nebuvu gausus įdomi momentu, bet ypač antrame kėliny buvo gana gyvas, neblagos spartos, kur pranašesni pasirodė Tauro žaidikai. Ju pergale neabejotina iš vertai iškovota. Garbės išvarčio Kovas buvo vertas.

Tauras: Činikas; Ilgūnas, Choniavka; Tévelis, Vaitiekūnas, Dzindiliauskas; Andruškevičius, Jankauskas, Adomavičius, Daineris, Balilevičius; **Kovas:** Stankevičius I; Grabišius, Nevinskės; Jankauskas, Stankevičius II, Vaitkevičius; Normantas, Paulauskas, Sabaliauskas, Macianskas, Gudelis.

Teisėjas Brazauskas. Žiūrovai 100.

Amerikos karo laivyno pėstininkai i Tol. Rytus

VAINGTONAS. XI. 2. Vakar vakare prezidentas Rooseveltas ne-
laukai turėjo pasikalbėjimą su
karo laivyno ministeriu Knoxu. ad-
ministrui ū abo viršininku Starku ir
kitais aukštesniais jūrų karininkais.
Apie pasikalbėjimo turinį nieko ne-
pranešta. Tačiau Vaingtono korespon-
dentes Kluckohnas primena,
kad Roosevelto karo laivyno vŕši-
ninkas visuomet gauna instrukcijas,
jei pasikeičianti padėtis Tolimuo-
nėse Rytuose. Spauda mano,

netrukus i Tolimuoju Rytus bus išgabenti Jungtinį Valstybių karo laivyno pėstininkai, ir laiko tai ženklu, kad Jungtinijų Valstybių vyriausybė norinti turėti laisvas ran-
kas galimam konflikta su Ja-
ponija.

„Herald Tribune“ reiškia nuomo-
nę, kad ambasadorius Kurusu at-
vyko į Vašingtoną ne derybų vesti,
bet pareikalauti ū Vašingtono
aiškaus „taip“ arba „ne“.

DĖL SNIEGO PŪGOS PASKENDO JAPONŲ LAIVAS

TOKIO. XI. 7. Ligi šiol turimo-
nis laikraščių žiniomis, japonų garlaivis „Takuan Maru“ nusken-
do dėl smarkios sniego pūgos.
Pradėjus veržti į laivą vandeniu,
kapitonas megino pasiekti krantą.
Laivas užšoko ant uolos ir tuo
nuskendo. Garlaivis plaukė iš
Ctauro į Tokio.

Vilniaus Universiteto Pirmosios
(1940 m.) laidos teisininkams
ir ekonomistams.

Karo laiku žuvo pas foto „Atelier Zinaida“ užsakytoji Vilniaus Universiteto pirmosios teisininkų ir ekonomistų laidos vinietė. Dabar tenka ja gaminti iš naujo. Todėl visi teisininkai ir ekonomistai, baigę universitetą 1940. VI. 15, prašomi prisijusti savo fotografijas iki lapkričio 15 d. šiuo adresu: P. Vilutis, Laisvės al. 50 Nr. b. 3, tlf. 24851. Kitoje pusėje fotografijos turi būti aikščiai parašyta, pavarde, vardas ir adresas. Buv. Jūsų se-
niūnas P. Vilutis ir ekonomistas sc-
niūno igal. Pukys Jonas. 2055

Kauno kinuose

KAPITOLO

„MARGUERITE“ 3rd
su Gusti Huber, Hans Holt,
Theo Lingen.

FORUM

„GLENARVO LAPÉ“
su Olga Tschechowa, Karl
Ludwig Diehl.

GLORIA

„UŽPUSTYTĮ PĒDSAKAI“
su Kristina Söderbaum, Fritz
von Dongen.

TRIUMF

„NEIVEIKIAMAS PONAS PITAS“
su Harry Piel.

DAINA

„TAUTOS VARDU“
su Christine Grabe, Rudolf
Fernau.

PASAKA

„TAVO GYVENIMAS PRI-
KLAUSO MAN“
su Dorothea Wieck, Hans
Nielsen.

AURSA

„BAUGŪS NORAI“
su Olga Tschechowa, Ewold
Balser.

SATURN ir LYRA

„3 KODONAI“
su René Deltgen, Lene Nor-
mann.

UNION

„ALPIU-KARALIUS“
su Hansi Knotek, Paul Richter.

SMULKŪS SKELBIMAI

„Idomus“ de Gaulle receptas karui laimeti

MADRIDAS. XI. 10. Ispanu žinių agentūros EFE korespondentas praneša iš Londono, kad prancūzų buvęs generalas

de Gaulle žinas didelę pasaptij, kaip esą galima laimeti karą.

Reikia „tik“ turėti 100.000 tankų, 100.000 lėktuvų ir 50.000.000 tonų talpos laivų. Be to, Londono laikraštis „Daily Express“ žino ir kita stebuklinga priemonę. Šis laikraštis rašo: „Jei mūsų kareiviai bus 4 ar 5 kartus stipriau apsiginklavę, negu mūsų priešai, tuomet laimėjimas užtikrintas“. „Daily Express“

reikalauja, kad anglų kareiviai nepradėtu kovos anksčiau, iki jie visais atžvilgiais būsiu pranašesni už priešą.

Ispanu korespondentas toliau praneša, kad anglų armijoje numaomi pertvarkymai. Ateityje vyr. leitenantas neturės būti senesnis kaip 40 metų.

Vienoje sušaudyta 20 čekų gaujos narių

BERLIN. XI. 9. Reicho SS vadas ir Vokietijos policijos viršininkas praneša:

Lapkričio 6 d. buvo sušaudyta 20 narių vienos čekų gaujos, kuria slapojo valstybės policija susiekė Vienoje. Ta čekų gauja turėjo ryšių su protektorato krašte, karo lauko teismo nuteista pasipriešinimo grupe. Minėta čekų gauja padegimais Vienoje ir jos apylinkėse megino pastatyti į pavojų gyventojų aprūpinimą maisto produktais.

Pijaus XII kalba čiličiams

ROMA. XI. 10. Pijus XII šeštadienį vakare per Vatikano stotį pasakė trumpą kalbą, pasveikindamas eucharistinį kongresą Čilėje. Jis pažymėjo čiličių tautos religines tradicijas ir pamaldumą. Jis palinkėjo, kad Kristus, kurio statula dominuoja aukščiausią Andų kalnų viršūnę, čiličių tautai užtikrintų didelę gėrybę — taiką. Iš kryžiaus, kurį Išganytojas spaudžia sau prie krūtinės, teštrykšta taika, — pareiškė popiežius, kuri težtvindo Čilę, Amerikos žemyną, vienas jūras ir žemes, o taip pat ir visą pasaulį.

Naujos jėgos „Aidoje“

Dabartinis karas ne tiktais žaibo greitumu išvirkdė didžiulių karo veiksmų, kurie nesutelpa į aukščiau egzistavusias karo supratimo savokas, bet pakeitė ir kitus dalykus. Taip, aukščiau būdavo sakoma: „Ginklams žangant — Mūzos tyli“, o dabar ir Mūzos aktinai dalyvauja kare. Todėl visi fronto kariai yra aptarnaujami menu, todėl ir mūsu teatrų lūžtinai pilni. Toks reiškinys spaudai uždeda pareigą akyliai stebeti teatro darbą.

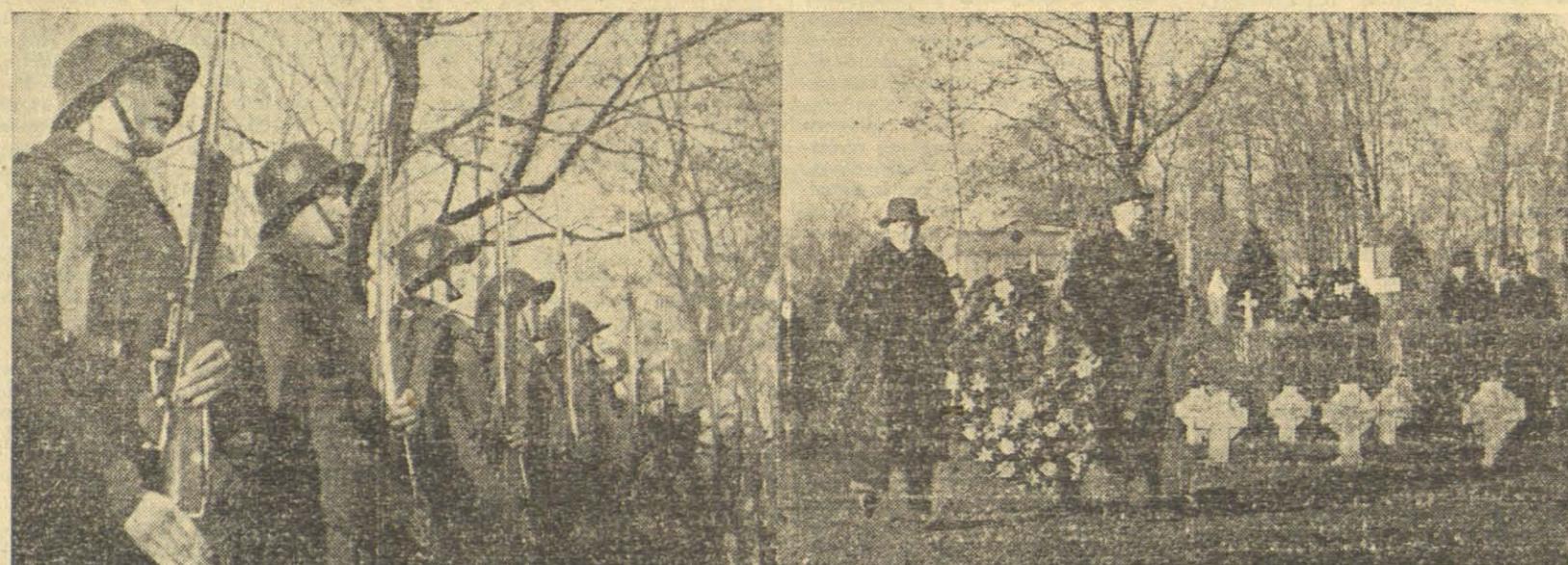
Vienas tokiu, vertas didesnio dėmesio, spektakliu buvo penktadienį, praėjės „Aidos“ spektaklis, kuriamo pasirodė naujos aktorių jėgos: Dagnytė-Valatkienė Aidos rolėje. Pupénaitė Amneries rolėje ir Sadkūnas ūkliko rolėje.

Valatkienė melomanai jau gerai pažista kaip gerasias Grigitienės mokyklos savybes perėmisi gražaus balso dainininkę, kuri palaisinėjina į didžiaisiais atsakingiausias roles. Dabar iš eilės jai teko garbė nugalėti sunki Aidos rolę. Pasisiekė gražią. Vokalai ir vaidybės ji nugalėjo visus sunkumus. Balas skambėjo laisvai ir lengvai. Ateity, reikia tikėtis, jai seksis dar geriau: bus laisvesnė ir patvaresnė kantilena, geriau skambės ir balas. Tai žymi mūsų operos vokalinė jėga.

Spektaklio naujokė buvo Pupénaitė, šiemet baigusi Kauno Konservatoriją ir debiutavusi Amneries rolėje. Pupénaitė turi platus diapazono balas, tačiau skirtingu registru ir nelygios jų vertės. Aukštasis — puikus: skambus ir lengvas, malonus tembro. Kai jo klausai, atrodo, kad tai yra dramatinis sopranas. Ta minti remia ir nevis naturalus, kiek „patempitas“ vidurinis ir žemutinis, krūtininis, registrai. Silpniausias — vidurinis: jis ir ne visai tyras, jis ir neskambus.

Vakar liečiuvių garbės kuopa pagerbė vokiečių žuvusius karius

Generalinis komisaras von Renteln padėjo vainiką ant partizanų kapų. LNP vadas mjr. Virbickas pagerbė vainikais vokiečių ir liečiuvių žuvusius karius

Liet. garbės kuopa ties D. karo paminklu gerbia vokiečių žuvusius karius. LNP vadas mjr. L. Virbickas padeda vainiką ties žuv. karių paminklu.

Vakar Kauno kapinėse ivyko žuvusių karių pagerbimas. Pagarbą buvo išreiškta didelė, negu laukta. Pareikštai pagarbos atsilankė ne tik kariai, bet ir didelis Kauno visuomenės būrys. Jau prieš 10 val. Kauno kapinėse, kur išgatvė matyti, vokiečių Didžiojo karo žuvusių paminklas, šalimais stovėjo vokiečių garbės sargybos du kariai. O iš dvieju, taip pat šalimais paminklo stovinčių smilkidžiu, kile melsvi dūmai. Oras pasitaikė palankus, tačiau truputį miglotas. Su oro migla derinosis vokiečių garbės kuopos uniforma, orkestras ir visa kita. O toliau pilna buvo kauniskės visuomenės, kuri susitelkė iš abiejų paminklo pusii, tarp senų vokiečių karių kapų ir nauju partizanų kapų.

Zuvusius vokiečių karius pagerbti, o drauge ir liečiuvių partizanus pagerbti atsilankė generalinis komisaras Lietuval von Renteln ir kiti vokiečių valdžios aukštai pareigūnai. Drauge dalyvavo generalinis tarėjas gen. Kubiliūnas ir kiti tarėjai, o taip pat LNP vadas mjr. Virbickas ir kiti partijos vadovybės atstovai. Tenka priminti, kad tokia žuvusių pagarbą vakar vyko, ne vien čia Kauje, bet visoje Vokietijoje. Tai yra tam tikra tradicija, kuri nepraleidžiamā ne vieną lapkričio 9 d. Prieš

18 metų, tą dieną žuvo naujojo Vokietijos sajūdžio, ne vienas vokiečių karys ar atskiras asmuo. Todėl kiekvieną lapkričio 9 d. atmenamis žuvusieji Müncheno žygiję vokiečių kariai, tačiau drauge minimi ir žuvusieji vokiečių kariai D. džiojo karo metu, o taip pat ir šiamė kario.

Vokiečių orkestras, šalimais vokiečių išrikuotos kuopos sugriežė vokiečių tautos himnų ir kitų gedulingų mu-

zikos gabalu. Iškilmingas momentas buvo tas, kai generalinis komisaras von Renteln padėjo prie paminklo žuvusiesiems vokiečių kariams pagerbtį vainiką. Tada sustingo gerbdama visa garbės kuopa ir pakilo dešinių rankų miškas. Ten pat buvusi didelė visuomenės dalis, iргi pakėlė dešines rankas, o kita nušlėmė skrybėles. Netrukus pro paminklo šoną

praejo generalinis komisaras von Renteln ir vokiečių plk. von Justas vainiką nešinti. Jie pasuko partizanų kapų link.

Ten jau buvo susirinkusi visuomenės dalis, kuri laukė vainiką padėjimo momento. Be to, dalis visuomenės sujudėjo ir nukrypo prie partizanų kapų. Prie vainikų plevėvė raudonas kaspinas su juodomis raidėmis. Tačiau parašas dar nėveno nebuvę perskaitytas.

Vainikas buvo padėtas ant vieno partizanų kapų ellės kapo. Jis atiteko partizanų Skrupskio Vlado ir Opaus Vlado bendram kapui. Kai kurie partizanai buvo susilaikę atskirų žiburiuojančių ugnelių. Mylimų rankos buvo užžibėjaujantys. Von Renteln ir plk. Justas padėjo vainiką ir žemai nusilenkė, o paskui pagerbė pakeldami dešines rankas ir susilaupdamis. Vėliau pro visuomenės eiles nulyko atgal prie vokiečių karių kapų. Vokiečių orkestras tuo metu, kada buvo uždėdamas ant partizanų kapų vainikas, sugriežė Liečiuvo himną. Vokiečių pagarbos iškilmingas pasibaigė apie 11 val. Tačiau tuo dar iškilmes nebuvuo baigtos, nes vokiečių karius turėjo pagerbti ir liečiuvių kariai. Tai ir nebetruko ilgai. Visuomenė tebebuvo kapinėse. Daugelis atlankė partizanų kapus ir skaitė parašą. Ten

buvo parašyta — den gefallenen liechtenischen Kameraden Dr. von Renteln — arba liečiuvių žuvusiem kautynų draugams.

Dvylikos su puze atvyko liečiuvių garbės kuopa pagerbti vokiečių žuvusius karių. Kuopa išsirikiavė išilgai prieš vokiečių Didžiojo karo paminklą. Prie paminklo tebestovėjo vokiečių garbės sargyba, du kariai, vienoje ir kita kariams puseje. Taip pat iš abiejų smilkidžių tebesmilko melsvi dūmai. Aiskira ranka ten laiks nuo laiko padėdavo žalių pusų ar eglų šakucių. Netrukus pasigirdo liečiuviškas „ramiai!“ Garbės kuopa sutiko generalinių tarėjų generalą Kubiliūną ir kitus tarėjus. Pasigirdo antrasis komanda — „ginklu gerb“.

Iš karto pakilo šautuvali ir ties garbės kuopa iškilo durtuvu miškas. Lietuvių kariai drauge su visa visuomenė gerbė žuvusius karių, kautynių draugus. Tada

LNP vadas mjr. Virbickas, su partijos vadovybės kitu vyru, padėjo LNP vardu vainiką.

Momentas buvo labai jautrus ir iškilmingas. Orkestras griežė Liečiuvo himną. Oras tarytum tyčia prasiblaičia, pasirode saulės spinduliai, o iš dešinės smilkidės drauge su tirštais dūmais, praplūpo liepsnelių liežuviai. Visuomenė ne taip dažnai matydama liečiuvių karius, dabar pasidalino savo išpūdžių.

nes pagarbos momentas buvo ivy

kes. Kaip gi atrodo liečiuvių kariai, garbės kuopa, kuri dailiai, kariškai buvo išsirikiavusi. Ta pati uniforma, tie patys žibų saulėje šalmi, tik šalmų dešinėje liečiuvių tautinė trispalvė, o kairėje senasis, stilizuotas Vytais. Veida tylus, ramus, tik iš po šalmų su nuotaika spindli akys. Tai viltis ir pasitikėjimas. Prie vainikų buvo susispietus ir visa buvusi visuomenė. Cia taip pat buvo jautrių momentų. Tylias, klausinai buvo išklausyti gedulingos gaidos. Kai kurių akys buvo matyti ir ašaru. Bet, štai, žuvusieji pagerbti. Prie kryžiaus, pagal komandą, atsistoja du garbės sargybos kariai. Ten jie pasilepė stovėti. Garbės kuopa išžygiuoja, visuomenė skirstosi. Tačiau daug kas kalba, laikas.

Netrukus liečiuvių garbės kuopa komandomas būdu nubyko pagerbti ir Liečiuvo karių kapus, žuvusius už Liečiuvo laisvę. Neprilausomybės karių kryžius buvo nepaprastai išpuostas.

Ten buvo gyvų gėlių puokštės. O drauge kryžiaus

aukštėsneje papédėje žibėjo uždegli žiburiai. Prieš tai

Netrukus liečiuvių garbės kuopa komandomas būdu nubyko pagerbti ir Liečiuvo karių kapus, žuvusius už Liečiuvo laisvę. Neprilausomybės karių kryžius buvo nepaprastai išpuostas.

Ten buvo gyvų gėlių puokštės. O drauge kryžiaus

aukštėsneje papédėje žibėjo uždegli žiburiai. Prieš tai

LNP vardo partijos vadovas mjr. Virbickas ir antrų partijos vadovybės vyro, buvo padėtas vainikas su parašu:

Jūs žuvote, kad mes gyventumėm.

Išpuostas ir pagarbos pilnas kryžius, tyli, ramiai, sutiko garbės kuopa. Kuopa trys būriai apsupė kryžių iš visų pusų. Cia atvyko ir generalinis tarėjai generolas Kubiliūnas, drauge su kitais tarėjais. Netrukus pasigirdo komanda — „ginklu gerb“; o kuopos orkestras sugriežė gedulingą marsą. Drauge apie kryžių buvo susispietus ir visa buvusi visuomenė. Cia taip pat buvo jautrių momentų. Tylias, klausinai buvo išklausyti gedulingos gaidos. Kai kurių akys buvo matyti ir ašaru. Bet, štai, žuvusieji pagerbti. Prie kryžiaus, pagal komandą, atsistoja du garbės sargybos kariai. Ten jie pasilepė stovėti. Garbės kuopa išžygiuoja, visuomenė skirstosi. Tačiau daug kas kalba, laikas.

kas moka gerbti žuvusius, tas ir pats igai gyvens.

Tuo pasibaigė išpūdinga žuvusių karių pagarbai, Kauno kapinėse, kuri ilgai buvo atmintina.

Milžinišku mastu sunaikinti sovietų užnugario ryšiai

Nuo spalio 1 d. ligi lapkričio 7 d. Rytių fronte sunaikinta 460 traukiniai ir 6.354 sunkvežimiai

BERLIN. XI. 7. Papildomai priešios dienos kariuomenės pranešimo DNB patyrė: Krime, persekioda mi sovietus,

vokiečių ir rumunų kariuomenės daliniai išsiveržė į nepraelamus Jaišios kalnus.

Atakliai priešindamiesi, sovietai mėgino laimeti laiko, kad tuo būdu galėtų savo kariuomenę išvežti iš Sevestopolio ir Kerčo. Savo pozicijas sovietai nukėlė į Sevestopolio sustiprinimo sritį. Vokiečių smigėjimai laikui laikui išsirinkęs kariuomenės pranešimo pranešimo DNB patyrė: Krime, persekioda mi sovietus,

vokiečių ir rumunų kariuomenės daliniai išsiveržė į nepraelamus Jaišios kalnus.

Atakliai priešindamiesi, sovietai mėgino laikui laikui išsirinkęs kariuomenės pranešimo pranešimo DNB patyrė: Krime, persekioda mi sovietus,

vokiečių ir rumunų kariuomenės daliniai išsiveržė į nepraelamus Jaišios kalnus.

Nuo spalio 1 d. iki lapkričio 7 d., vokiečių karo aviacija, ligoliūnėmis žiniomis, Rytių fronte sunaikino 460 traukiniai, 604 traukiniai smarkiai sužalojo, sunaikino 221 garnierių, sugriovė 122 geležinkelius.

kokiu milžinišku mastu yra sunaikinti užnugario ryšiai, tos gyvybinės kariuomenės panaujinimui gyslos, turinčios lemiamos reikšmės sovietų užnugariui. Iš šios padėties susidaro tolesni rezultatai, darančiu neigiamos itakos bolševikų galimumams gintis prieš vokiečių karo veiksmus. Tie vokiečių karo veiksmai visur planingai vyksta toliau.

Franciame, kad lapkričio 11 d. 7.30 val. Igulos bažnyčioje, dviem metų nuo mirties sukaktuvėms paminėti, už

a. a. MYKOLO SLEŽEVICIUS

vėl bus atlaikytos gedulingos pamaldos.

Visus, norinčius pagerbti jo atmintį, kviečiame dalyvauti.

Velionies šeima

Generalinio Komisaro potvarkiu, Kauno Suaugusių Instituto pasiūlyme Svetimo Vadybos žinioje, tik Profesinėjų Sajungų Igaliotinio tiesloginėje kontrolėje. Igaliotinė Kauno Suaugusių Instituto parodė ypatingo palankumo, užleisdamas Profesinėjų Sajungos Rūmuose, Vytauto prospekte 28, Instituto raštinei patalpas ir daržuogiui išrinkti atskiras patalpas Instituto ir profesinio paruošimo skyrius.

Siemis dienomis Kauno Suaugusių Institute buvo atidarytas profesinio skyrius. Siame skyriuje yra daugiau kaip 600 klausytojų. Technikos skyrius tikslas — paruošti įvairių sričių kvalifikuotus meistrus ir siuros specialybės technikus.

<p